

TVA

Modificări legislative aplicabile în 2013

Acte normative

- ▣ **Ordonanța Guvernului nr. 15** din 23 august 2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 621 din 29 august 2012
- ▣ **Hotărârea Guvernului nr. 1071** din 6 noiembrie 2012 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin HG 44/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 753 din 8 noiembrie 2012
- ▣ **Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1519/2012 de aprobare a Ghidului pentru aplicarea sistemului TVA la încasare**, publicat în Monitorul Oficial nr. 792 din 26 noiembrie 2012

Acte normative

- ▣ Ordinul nr. 1708 din 14 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea unor ordine ale ministrului finanțelor publice, publicat în Monitorul Oficial nr. 852 din 17 decembrie 2012
- ▣ Ordonanța Guvernului nr. 8/2013, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 54/23 ianuarie 2013

Motivație modificări

- ▣ Transpunerea unor prevederi comunitare (art. 4 din Directiva 2008/8/CE, Directiva 2010/45/2010)
- ▣ Stimularea mediului de afaceri
- ▣ Evitarea declanșării procedurii de infringement
- ▣ Combaterea evaziunii fiscale
- ▣ Clarificări tehnice

Principalele modificări

- ▣ Introducerea sistemului TVA la încasare
- ▣ Stabilirea unor reguli noi de facturare
- ▣ Schimbarea modalității de ajustare a taxei în cazul bunurilor lipsă în gestiune, bunurilor distruse, pierdute sau furate
- ▣ Schimbarea locului prestării pentru leasing și închiriere de mijloace de transport către persoane neimpozabile

SISTEMUL TVA LA ÎNCASARE

Presupune exigibilitatea TVA la:

Momentul încasării
contravalorii livrărilor/
prestărilor efectuate,

dar nu mai târziu de

Cea de-a 90-a zi de la data
emiterii facturii / data limita
pentru emiterea facturii
(dacă factura nu s-a emis)

Se aplică **OBLIGATORIU** de persoanele impozabile:

Care au sediul activității
economice în România
și sunt înregistrate în scopuri
de TVA

care

1. Au realizat în anul
precedent o cifă de afaceri
< 2.250.000 lei
2. Se înregistrează în scopuri
de TVA

cu excepția

- Contribuabililor care au sediul
activității economice în afara
României care sunt înregistrați
în scopuri de TVA în România
prin reprezentant fiscal, direct
sau prin sedii fixe (ex. sucursale)
- Contribuabililor care fac parte
dintr-un grup de TVA

Operațiuni supuse sistemului TVA la încasare:

Operațiuni supuse taxării în
România

cu excepția

- Operațiunilor scutite de
TVA
- Operațiunilor supuse
regimurilor speciale
- Operațiunilor supuse
taxării-inverse
- Livrărilor/prestărilor către
un beneficiar afiliat
- Operațiunilor (sumelor)
încasate în numerar până la
emiterea facturii

SISTEMUL TVA LA ÎNCASARE

Deducerea la persoana care aplică sistemul TVA la încasare:

Amânată până la momentul plății către furnizori/prestatori

Cu excepția:

- achizițiilor intracomunitare de bunuri,
- importurilor,
- achizițiilor de bunuri/servicii pentru care se aplică taxare inversă

Deducerea la persoana care achiziționează de la o persoană în sistem:

Amânată până la momentul plății către furnizori/prestatori

Cu excepția:

- Operațiunilor excluse din sistem:
- livrărilor supuse taxării inverse,
 - livrărilor scutite de TVA
 - operațiunilor supuse regimurilor speciale
 - operațiunilor (sumelor) achitate în numerar până la emiterea facturii
 - livrărilor/prestărilor către afiliați

SISTEMUL TVA LA ÎNCASARE

Data aplicare:	1 ianuarie 2013	Prima zi a celei de-a doua perioade fiscale din anul 2013	Prima zi de înregistrare în scopuri de TVA
Persoana obligată să aplice sistemul: Notificare intrare în sistem/din oficiu: Notificare ieșire din sistem:	➤ înregistrată în scopuri de TVA înainte de 1 oct. 2012 ➤ cifra de afaceri obținută în perioada 1 octombrie 2011 – 30 septembrie 2012 < 2.250.000 lei ➤ 25 octombrie 2012 (Formularul „097”) ➤ până pe data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale în care a fost depășit plafonul	➤ înregistrată în scopuri de TVA în perioada 1 octombrie - 31 decembrie 2012 ➤ cifra de afaceri obținută în perioada 1 octombrie 2012 – 31 decembrie 2012 < 2.250.000 lei ➤ 25 ianuarie 2013 (Formularul „097”) ➤ până pe data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale în care a fost depășit plafonul	➤ se înregistrează în scopuri de TVA în cursul anului începând cu 1 ianuarie 2013 ➤ Fără notificare, înregistrare din oficiu de organul fiscal, la data înregistrării ➤ până pe data de 25 a lunii următoare perioadei fiscale în care a fost depășit plafonul

Sistemul TVA la încasare

- Pentru determinarea taxei aferente încasării/plății contravalorii integrale sau parțiale a livrării de bunuri ori a prestării de servicii, fiecare încasare/plată totală sau parțială se consideră că include și taxa aferentă aplicându-se următorul mecanism de calcul pentru determinarea sumei taxei, respectiv $24 \times 100 / 124$, în cazul cotei standard, și $9 \times 100 / 109$ ori $5 \times 100 / 105$, în cazul cotelor reduse
- Pe facturile emise pentru operațiunile pentru care se aplică sistemul, va fi obligatorie înscrierea mențiunii ***TVA la încasare***.
- Beneficiarii își vor amâna dreptul de deducere până la plată, chiar dacă furnizorii / prestatorii nu înscriu pe facturi mențiunea ***TVA la încasare***, dacă aceștia figurează în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare.

Sistemul TVA la încasare

- Detalii privind data încasării / plății se regăsesc în norme, pe tipuri de operațiuni
- Transfer – credit (prin bancă)
- Carduri
- Transfer debit (cec, cambie, bilet la ordin)
- Compensări (OUG 77/1999 și HG 685/1999)
- Plata în natură
- Cesiune de creanțe

Sistemul TVA la încasare

- ▣ Reguli aplicabile la intrarea în sistemul TVA la încasare:
 - În cazul facturilor pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri ori a prestării de servicii emise înainte de data intrării în sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă acestea sunt sau nu încasate, pentru care faptul generator de taxă intervine după intrarea în sistemul TVA la încasare, nu se aplică sistemul.
 - În cazul facturilor pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri sau a prestării de servicii emise înainte de data intrării în sistemul de TVA la încasare, care au fost ori nu încasate, pentru care faptul generator de taxă intervine după data intrării persoanei impozabile în sistem, se aplică sistemul pentru diferențele care vor fi facturate după data intrării în sistemul de TVA la încasare al persoanei impozabile.

Sistemul TVA la încasare

▣ Reguli aplicabile la ieșirea din sistemul TVA la încasare

- În cazul facturilor pentru contravaloarea totală a livrării de bunuri sau a prestării de servicii emise înainte de data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, indiferent dacă acestea sunt ori nu încasate, pentru care faptul generator de taxă intervine după ieșirea din sistemul TVA la încasare, se continuă aplicarea sistemului.
- În cazul facturilor pentru contravaloarea parțială a livrării de bunuri sau a prestării de servicii emise înainte de data ieșirii din sistemul de TVA la încasare, pentru care faptul generator de taxă intervine după data ieșirii persoanei impozabile din sistemul TVA la încasare, se aplică sistemul numai pentru taxa aferentă contravalorii parțiale a livrărilor/prestărilor facturate înainte de ieșirea din sistem a persoanei impozabile.

Reguli de atribuire a încasării/plății

- ▣ pentru facturile parțiale emise de către persoana impozabilă înainte de intrarea în sistemul TVA la încasare, care nu au fost încasate integral înainte de intrarea în sistem, orice sumă încasată/plătită după intrarea furnizorului/prestatorului în sistemul TVA la încasare se atribuie mai întâi părții din factură neîncasate/neplătite până la intrarea în sistem, atât la furnizor, cât și la beneficiar;
- ▣ pentru facturile parțiale emise de către persoana impozabilă înainte de ieșirea din sistemul TVA la încasare, care nu au fost încasate integral înainte de ieșirea din sistem, orice sumă încasată/plătită după ieșirea furnizorului/prestatorului din sistemul TVA la încasare se atribuie mai întâi părții din factură neîncasate/neplătite până la ieșirea din sistem, atât la furnizor, cât și la beneficiar.
- ▣ pentru facturile integrale – vezi Codul civil (imputația plății)

Sistemul TVA la încasare

- ▣ Reguli aplicabile în cazul ajustării bazei de impozitare

Până în 90 de zile

- pentru situația prevăzută la art. 138 lit. a) (anularea operațiunii):

1. în cazul în care operațiunea este anulată total înainte de livrare/prestare, exigibilitatea taxei intervine la data anulării operațiunii, pentru contravaloarea pentru care a intervenit exigibilitatea taxei. Pentru contravaloarea pentru care nu a intervenit exigibilitatea taxei se operează anularea taxei neexigibile aferente;
2. în cazul în care operațiunea este anulată parțial înainte de livrare/prestare, se operează reducerea taxei neexigibile aferente contravalorii pentru care nu a intervenit exigibilitatea taxei, iar în situația în care quantumul taxei aferente anulării depășește taxa neexigibilă, pentru diferență exigibilitatea taxei intervine la data anulării operațiunii;

Sistemul TVA la încasare

- pentru situația prevăzută la art. 138 lit. b) (refuzuri, retururi) se aplică corespunzător prevederile lit. a);
- pentru situația prevăzută la art. 138 lit. c) (reduceri de preț) se aplică corespunzător prevederile lit. a) pct. 2;
- pentru situația prevăzută la art. 138 lit. d) (faliment) se operează anularea taxei neexigibile aferente;
- pentru situația prevăzută la art. 138 lit. e) (ambalaje) se aplică corespunzător prevederile lit. a).

După 90 de zile

În situația livrărilor de bunuri/prestărilor de servicii pentru care se aplică sistemul TVA la încasare, dacă evenimentele menționate la art. 138 intervin după cea de-a 90-a zi de la data emiterii facturii sau, după caz, de la data termenului-limită pentru emiterea acesteia, taxa este exigibilă la data la care intervine evenimentul.

- ▣ Beneficiarii ajustează taxa aferentă achizițiilor similar.

Sistemul TVA la încasare

▣ **Reguli de ajustare în cazul bunurilor, altele decât bunurile de capital, și serviciilor pentru care s-a amânat dreptul de deducere până la plată**

- În situația în care la data la care intervine evenimentul care generează ajustarea nu a fost achitată integral taxa aferentă achiziției, se ajustează doar taxa plătită.
- Pe măsură ce se plătește diferența de taxă, persoana impozabilă își exercită dreptul de deducere a taxei respective, corespunzător destinației, în funcție de evenimentele care au determinat ajustarea taxei .
- În cazul activelor corporale fixe amortizabile se are în vedere taxa corespunzătoare valorii rămase neamortizate la momentul la care intervine evenimentul care a generat ajustarea.

Sistemul TVA la încasare

Continuare:

Dacă apar și alte evenimente care generează ajustarea TVA până la data plății TVA, în favoarea statului sau în favoarea persoanei impozabile, în cazul activelor corporale fixe amortizabile, suma taxei de dedus se determină în funcție de valoarea rămasă neamortizată la data fiecărui eveniment care generează ajustarea taxei.

Sistemul TVA la încasare

- ▣ **Reguli de ajustare în cazul bunurilor de capital pentru care s-a amânat dreptul de deducere până la plată**
 - În cazul bunurilor de capital pentru care persoana impozabilă a aplicat prevederile art. 145 alin. (1¹) și (1²) din Codul fiscal perioada de ajustare începe la data prevăzută la art. 149 alin. (3) din Codul fiscal.
 - Se ajustează taxa aferentă sumei plătite.

Sistemul TVA la încasare

▣ Continuare:

Dacă la data la care intervine un eveniment care generează ajustarea nu a fost achitată integral taxa aferentă achiziției, pe măsură ce se plătește diferența de taxă, se determină taxa care ar fi deductibilă sau nedeductibilă corespunzător utilizării bunului de capital pentru operațiuni cu sau fără drept de deducere în cadrul perioadei de ajustare și se evidențiază în decontul de taxă aferent perioadei fiscale în care taxa a fost plătită.

Sistemul TVA la încasare

- ▣ Elementele suplimentare care trebuie să se regăsească în jurnalele pentru vânzări și pentru cumpărări sunt menționate la pct. 79 din norme.

Jurnalul pentru vânzări

- ▣ numărul și data documentului de încasare sau, după caz, data la care a expirat termenul-limită de 90 de zile;
- ▣ valoarea integrală a contravalorii livrării de bunuri/prestării de servicii, inclusiv TVA;
- ▣ baza impozabilă și taxa pe valoarea adăugată aferentă;
- ▣ valoarea încasată, inclusiv TVA, precum și baza impozabilă și TVA exigibilă corespunzătoare sumei încasate sau, după caz, la expirarea termenului-limită de 90 de zile se evidențiază dacă există diferențe de sume neîncasate, care devin exigibile, precum și baza impozabilă și TVA exigibilă corespunzătoare sumei respective;
- ▣ diferența reprezentând baza impozabilă și TVA neexigibilă

Sistemul TVA la încasare

Jurnalul pentru cumpărări

- ▣ numărul și data documentului de plată;
- ▣ valoarea integrală a contravalorii achiziției de bunuri/prestării de servicii, inclusiv TVA;
- ▣ baza impozabilă și taxa pe valoarea adăugată aferentă;
- ▣ valoarea plătită, inclusiv TVA și corespunzător baza impozabilă și TVA exigibilă;
- ▣ diferența reprezentând baza impozabilă și TVA neexigibilă.

Facturile care au TVA neexigibilă se preiau în jurnale până când toată taxa devine exigibilă.

Sistemul TVA la încasare

- ▣ Modelul noului decont de TVA a fost aprobat prin Ordinul președintelui ANAF nr. 1790/20.11.2012, publicat în Monitorul Oficial nr. 791/26.11.2012.
- ▣ Prezintă două rubrici noi pentru TVA neexigibilă.
- ▣ Nu se mai corelează cu 394 (OPANAF 1992/2012).

Facturare

- ▣ Reguli noi privind facturarea

- **standardizarea anumitor informații care trebuie să apară pe facturi**

Exemple:

- dacă beneficiarul este persoana obligată la plata taxei, pe facturi se înscrie mențiunea “taxare inversă”
- dacă se aplică regimul special pentru agenții de turism mențiunea “regimul marjei – agenții de turism”, etc;
- **stabilirea de reguli clare privind normele de facturare aplicabile în funcție de locul operațiunilor și de locul de stabilire al furnizorilor/beneficiarilor;**
- **clarificări referitoare la metodele de garantare a autenticității originii și integrității conținutului facturilor electronice**
- Factura simplificată - când valoarea facturii inclusiv TVA este mai mică de 100 euro (la cursul de schimb de la data exigibilității)
 - când valoarea facturii este între 100 și 400 euro (cu consultarea Comitetului TVA)

Bunuri lipsă în gestiune

- nu se mai consideră livrări de bunuri asimilate livrărilor cu plată pentru care se colectează TVA, intrând, cu anumite excepții, sub incidența prevederilor privind ajustarea deducerii
- scopul livrărilor către sine este să asigure tratamentul egal în cazul unui operator economic care retrage bunuri din activele activității economice pentru a le utiliza în alte scopuri decât activitatea economică sau care le transferă cu titlu gratuit spre utilizare în scopuri legate sau nu de activitatea economică
- ajustarea dreptului de deducere este concepută pentru a asigura o mai mare precizie a deducerilor și implicit caracterul neutru al TVA, rezultatul fiind acela că operațiunile efectuate într-o etapă anterioară continuă să dea naștere dreptului de deducere numai în măsura în care sunt folosite pentru operațiuni supuse TVA

TVA la import

Până la data de 31 decembrie 2016 inclusiv, nu se face plata efectivă la organele vamale de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153, care au obținut certificat de amânare de la plată, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului finanțelor publice.

De la data de 1 ianuarie 2017, nu se face plata efectivă la organele vamale de către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA conform art. 153

Vezi Ordinul 1708/2012.

Alte modificări

- ▣ Protocol – bunuri
- servicii
- ▣ Livrări intracomunitare – factura de avans nu mai este obligatorie
- ▣ Modificări privind bunurile/serviciile din zona liberă/antrepozitul liber (Ordin 1708/2012)
- ▣ Suspendarea aplicării Legii nr. 148/2012, prin OUG 84/2012 (art. 6)

Modificări aduse prin OG 8/2013

- ▣ Stabilirea locului operațiunilor legate de podul de frontieră Calafat – Vidin – art. 133¹ (Decizia 2012/794/UE)
- ▣ Transpunerea art. 80 din Directiva 2006/112/CE – utilizarea valorii de piață ca bază de impozitare a TVA pentru tranzacțiile între părți afiliate – art. 137 alin.(1) lit.e) și alin. (1¹) – cazul 285/2010

Modificări aduse prin OG 8/2013

- ▣ Modificarea prevederilor referitoare la stabilirea bazei de impozitare pentru import – art. 139 alin.(2)
- ▣ Extinderea scutirii de TVA și asupra operațiunilor constând în acordarea unor drepturi reale asupra unui bun imobil, cu plată, pe o anumită perioadă – art. 141 alin.(2) lit.e) – vezi cazul C-326/99.
- ▣ Stabilirea faptului generator pentru operațiunile constând în acordarea unor drepturi reale asupra unui bun imobil – data specificată în contract pentru efectuarea plății.- art. 134¹ alin. (9)

Modificări aduse prin OG 8/2013

- ▣ Schimbarea regulilor de ajustare în cazul furtului – art. 148 și 149
- ▣ Introducerea posibilității de reînregistrare în scopuri de TVA a persoanelor impozabile care au sediul activității economice în afara României și care au depus deconturi “pe zero” și după termenul de 180 de zile de la data anulării înregistrării – art. 153 alin.(9¹) lit.d)

Modificări aduse prin OG 8/2013

- ▣ Introducerea temeiului legal pentru declararea ajustărilor/regularizărilor pe care trebuie să le efectueze persoanele impozabile după anularea înregistrării în scopuri de TVA în cazurile prevăzute la art. 138 și 134 alin.(5) – art. 156³ alin. (9) și (10)
- ▣ Introducerea prevederilor necesare pentru declararea taxei care trebuie plătită după anularea înregistrării în scopuri de TVA, ca urmare a aplicării sistemului TVA la încasare. - 156³ alin. (10) și (10¹)

Modificări aduse prin OG 8/2013

- ▣ Reglementarea regimului aplicabil de către beneficiarii persoanelor care aplică sistemul TVA la încasare în situația înregistrării/anulării înregistrării cu întârziere în/din Registrul persoanelor care aplică sistemul TVA la încasare – art. 156³ alin.(11) și (12)
- ▣ Reglementarea regimului aplicabil în cazul înregistrării/radierii, din eroare, în/din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare - art. 156³ alin.(11¹) și (12¹)

Modificări aduse prin OG 8/2013

- ▣ Stabilirea regulii de deducere a taxei de către beneficiarii operațiunilor realizate de persoanele care aplică sistemul TVA la încasare, în situația publicării cu întârziere a acestora în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare.
- ▣ Introducerea obligativității depunerii cazierului judiciar al noilor asociați/administratori de către persoanele înregistrate în ROI – art. 158² alin.(8¹)
- ▣ Anularea înregistrării din ROI în cazul nedepunerii cazierului judiciar în termenul stabilit de lege (30 de zile de la data modificării listei asociaților/administratorilor) - art. 158² alin (10) lit.e).